

**Irena Szewińska** jest powszechnie uznawana za najlepszą polską lekkoatletkę wszech czasów. W pięciu olimpijskich startach zdobyła 7 medali, 10 razy stawała na podium mistrzostw Europy, 12 razy ustanawiała rekordy świata. 23 razy zdobywała mistrzostwo Polski, a rekordy kraju ustanawiała 54 razy. 50 razy reprezentowała Polskę w meczach międzypaństwowych. Czterokrotnie, w latach 1965, 1966, 1974 i 1976, triumfowała w prestiżowym plebiscycie „Przeglądu Sportowego” na najlepszego sportowca Polski, a w 1974 roku triumfowała w plebiscycie międzynarodowych agencji prasowych na najlepszą sportsmenkę świata. W 1998 roku, w plebiscycie „Polityki”, „Sportu” i „Tempa”, uznano Ją za postać numer jeden polskiego sportu w XX wieku.

Urodziła się w 1946 roku w Leningradzie (obecnie Sankt Petersburg). Przez całą sportową karierę, od roku 1961 do 1980, była zawodniczką Polonii Warszawa. Jej niezwykle talent sprawił, iż pierwsze wielkie sukcesy odniosła w wieku zaledwie 18 lat. W 1964 roku najpierw zdobyła dwa złote medale nieoficjalnych Mistrzostw Europy Juniorów (w biegu na 200 m i w sztafecie 4x100 m), a potem stała się rewelacją Igrzysk Olimpijskich w Tokio, zdobywając złoty medal w sztafecie 4x100 m oraz srebrne w biegu na 200 m i w skoku w dal.

W 1966 roku była gwiazdą mistrzostw Europy w Budapeszcie, gdzie trzykrotnie stawała na najwyższym stopniu podium (200 m, skok w dal i sztafeta 4x100 m), a w biegu na 100 m zdobyła srebrny medal.

Występ na Igrzyskach Olimpijskich w Meksyku okrasila zdobyciem dwóch medali: złotego w biegu na 200 m i brązowego na 100 m.

Po urodzeniu syna powróciła na sportowe areny w 1971 roku, zdobywając na mistrzostwach Europy w Helsinkach brązowy medal w biegu na 200m, a rok później powtórzyła to osiągnięcie podczas Igrzysk Olimpijskich w Monachium.

Ponownie zadziwiła sportowy świat w roku 1974. Najpierw, 13 czerwca w Poczdamie, ustanowiła rekord świata w biegu na 200 m (22,21 s), a niespełna dwa miesiące później we wspaniałym stylu wygrała biegi na 100 i 200 m podczas mistrzostw Europy w Rzymie ( w tej samej imprezie zdobyła jeszcze brązowy medal w sztafecie 4x100 m). Te osiągnięcia sprawiły, iż korespondenci agencji prasowych z całego świata wybrali Ją najlepszą sportsmenką globu. Rok później prezydent Francji Valery Giscard d'Estaing wręczył Jej osobiście nagrodę Francuskiej Akademii Sportu.

W 1976 roku najpierw stała się pierwszą kobietą, która pokonała dystans 400 m w czasie poniżej 50 sekund (49,9 s – Warszawa, 22 czerwca), a potem – 29 lipca, podczas Igrzysk Olimpijskich w Montrealu – zdeklasowała rywalki ustanawiając fenomenalny rekord świata – 49,28 s. Ten legendarny już dziś bieg jest dla wielu kibiców polskiego sportu najwspanialszym momentem w historii polskiej lekkiej atletyki.

Ostatnim międzynarodowym sukcesem Ireny Szewińskiej było zdobycie dwóch brązowych medali – w biegu na 400 m i w sztafecie 4x400 m – podczas mistrzostw Europy w Pradze w 1978 roku. Oficjalnie zakończyła sportową karierę po Igrzyskach Olimpijskich w Moskwie, gdzie z powodu kontuzji nie zakwalifikowała się do finału biegu na 400 m.

Irena Szewińska potrafiła harmonijnie połączyć sport z nauką; w 1970 roku ukończyła studia na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego i otrzymała tytuł magistra ekonomii. Tuż po zakończeniu kariery sportowej została członkiem Zarządu Polskiego Związku Lekkiej Atletyki, którego prezesem jest od 1997 roku. W 1988 roku została wiceprezesem Polskiego Komitetu Olimpijskiego, a od 1998 roku jest członkiem Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego.

Lista odznaczeń, nagród i wyróżnień przyznanych Irenie Szewińskiej jest wyjątkowo długa. W 1994 otrzymała Medal „Kalos Kagathos” przyznawany – przez działającą pod przewodnictwem Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego kapitułę – byłym sportowcom, którzy po zakończeniu kariery odnoszą sukcesy w życiu zawodowym, a w 1999 roku została odznaczona Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.